

ČNOSTI – KDE ZAČAŤ?

Rodinná katechéza 62-2018 (604)

www.inky.sk

týždeň po 11. 11. 2018

... alebo o tom, že v tomto prípade aj sama cesta je cieľom a sám cieľ je odmenou

BOŽIE SLOVO:

(2 Pt 1,2-4 SSV)

Čítanie z 2. listu sv. apoštola Petra: ² *Milost' vám a pokoj v hojnosti v poznaní Boha a Ježiša, nášho Pána.* ³ *Jeho božská moc nám darovala všetko, čo treba pre život, a nábožnosť poznaním toho, ktorý nás povolal vlastnou slávou a mocou.* ⁴ *Tým nám daroval vzácne a veľmi veľké prislúbenia, aby ste sa skrze ne stali účastníkmi na Božej prirodzenosti a unikli porušeniu, ktoré je vo svete pre žiadostivosť.* Počuli sme Božie slovo!

ÚVAHA:

(na doplnenie www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 251, 254, 267)

Tréning vôle a následne životných návykov, čností, začína MOTIVÁCIU, čiže prostým ujasnením si, prečo to chcem a že to fakt chcem.

Najväčším motívom je samozrejme spása, Večný Život v Nebi, naše zbožštenie sa v Bohu. Musíme si uvedomiť, fakt jasne a do hĺbky uvedomiť, že to, čo ideme robiť, je dôležité, smrteľne dôležité, dôležitejšie, než všetko ostatné na svete. Veď keby sme hneď aj tu a teraz o život prišli – aj tak oň raz prideme. Ale večnosť je navždy. Stratiť, nezískať Večný život je presne tou tragédiou, o ktorej hovorí spisovateľ Léon Bloy, že „*Jediným skutočným smútkom, jediným skutočným zlyhaním, jedinou veľkou tragédiou v živote je nestáť sa svätým.*“ Je preto na čase jasne a rázne zanechať všetky zľahčovania či dokonca odsúvania tohto *duchovného boja* (1Tim 6,12) s oným ľahkomyselným „však už Pán Boh sa nad nami len nejakou zmiluje...“ Ale aj v tomto pozemskom živote je ovocie tohto boja a tréningu nádherné a prináša veľkú radosť.

V úvodnom čítaní apoštol Peter píše, že porušenie (čiže smrť a ztratenie) je vo svete pre *žiadostivosť*. Dnes sa tejto žiadostivosti moderne hovorí *spontánnosť* a považuje sa za nesmierne úžasnú vec. Krásny a dobrý život je vraj ten, ktorý je spontánný a nie je zviazaný pravidlami a konvenciami. Sloboda vraj znamená, že si môžeme robiť čo chceme, kedy chceme a ako chceme a ak sa 60 ročný muž rozhodne, že je 40 ročnou ženou, nikto a nič mu v tom nesmie nijako brániť ani ho kritizovať.

Ale nie je to tak. *Keď konštruktér tvorí stroj, usporadúva súčiastky každú na jej miesto. Maliar usporadúva na plátne farby každú na jej presné miesto a skladateľ robí to isté s tónmi a nástrojmi svojej hudby. Výsledkom je užitočný a fungujúci stroj, krásny obraz, uchvacujúca hudba. Ak by konštruktér len tak „spontánne“ rozsypal súčiastky na zem, ak by to isté urobil maliar s farbami a skladateľ s notami, výsledkom by boli kopa šrotu, špinavé plátno a uši drásajúci chaos zvukov.* Krása je vždy výsledkom usporiadania. Neprekvapuje teda, že aj Biblia opisuje stvorenie sveta ako dielo Boha-Umelca, ktorý oddeľuje a usporadúva veci každú na svoje miesto a k svojej funkcii a tvorí tak veľkolepé dielo stvorenstva, ktoré je „*veľmi dobré*“ (Gn 1,31).

Podobne to platí aj o slobode. Ak postaví ku klavíru človeka, ktorý na ňom nevie hrať, môže síce spontánne búchať po klávesoch, vylúdiť pár náhodných zvukov, ale to je všetko. O čo slobodnejší je umelec-klavirista, ktorý vďaka drilu a disciplíne, vďaka tomu, že má v malíčku všetky pravidlá a návyky hry na klavír, si môže sadnúť a zvoliť si z desiatok, stovák, tisícok skladieb a svojou hrou prebudí k životu v nich ukrytú krásu! Ako hovorí spisovateľ Dávid Torkington: „*Vzpomněl jsem si na slova své první učitelky hudby: "Jen disciplína ti osvobodí ruce, aby mohly kdykoli zahrát, na co si vzpomenou."* Prává svoboda totiž vždy přichází prostřednictvím disciplíny.“

Znamená to ale, že náš život nemôže byť spontánný, ale bude už navždy existovať len v rámci nejakých pravidiel? Ale to nie! Znova sa vráťme k Petrovým slovám o *žiadostivosti*. Na počiatku, v Raji, bola táto usporiadanosť a krása pre človeka prirodzená. Bol *spontánne* disciplinovaný, plný usporiadania a nádhery, plný Božej krásy a skutočnej slobody. Veď bol slobodný dokonca byť ako Boh (KKC 398)! Hriech spôsobil, že sa mu táto krása a dokonalosť stala neprirodzenou – a namiesto toho je *spontánne* chaotický, neusporiadaný, neschopný, malý a slabý. Duchovný boj znamená v sile Božej milosti toto zvrátiť. Obnoviť pôvodnú slobodu a slávu človeka. „*Cieľom nie je len jednoducho získať duchovnú disciplínu, ale aj aby sa nám táto disciplína stala druhou prirodzenosťou, tak, že sa už o jej získaní viac ani neuvažuje.*“ (Rob Dreher) Znova si predstavme onoho skvelého klaviristu. Keď jeho disciplína a *usporiadanosť* dosiahne istého stavu, zrazu dokáže *improvizovať*: sadne si, zatvorí oči a len tak, z hlavy, spontánne, zahrá čosi, čo nikdy predtým nehral a nikdy viac nezahrá, tvorí to spontánne tu, teraz, v danej chvíli – a je to krásne, nádherné, ľudia počúvajú so zatajeným dychom. Ale dokáže to len preto, že sa pre neho jeho disciplína stala jeho *prírodnosťou*, je *spontánne disciplinovaný*. Môže si dokonca sadnúť a svoje pocity a nálady vteliť do symfónie, ktorú raz bude hrať celý orchester a ľudia budú platiť veľké peniaze za to, aby tam mohli byť a počuť ju – ale len preto, že znalosti hudby, harmónie, orchestrácie a všetky tieto umenia sa mu stali tak prirodzenými, že sú pre neho čímsi samozrejým, *spontánnym*!

A nemyslíme si, že to stále nesúvisí s Večným Životom! *Cukríkovi kresťania* (porov. www.inky.sk, úvaha č. 339) si často myslia, že Boh akoby od nás na zemi chcel nejaké ťažké a nepríjemné veci, ktorými si musíme zaslúžiť spásu a potom, keď už budeme spasení v Nebi, tak ich už robiť nebudeme musieť. Je to hlúposť. Všetko, čo od nás Boh na zemi vyžaduje, vyžaduje preto, že je to súčasť Nebeského Života oslávených v Nebi. V Nebi všetko toto budeme žiť úplne, dokonale, naplno. A preto neudivuje, že je to krásne už aj teraz, keď to bár aj nie úplne a nedokonale žijeme na zemi.

UVAŽOVANIE:

Boh nás nestvoril na to, aby sme prehrávali a žili s neustálym pocitom viny a neúspechu a pádov a zlyhaní. Boh nás stvoril pre víťazstvo – nad sebou aj nad svetom. Len si vypočujme, čo k tomu hovorí Písmo: „*Otcovia, vám píšem: Poznali ste toho, ktorý je od počiatku. Mládenci, vám píšem: Premohli ste Zlého.*“ ¹⁴ *Napísal som vám, deti: Poznali ste Otca. Napísal som vám, otcovia: Poznali ste toho, ktorý je od počiatku. Napísal som vám, mládenci: Ste silní, Božie slovo ostáva vo vás a premohli ste Zlého.*“ (1 Jn 2,13-14) Nebo samo je naplnené ľuďmi, ktorí zvíťazili, ako svedčí Zjavenie apoštola Jána.

Ak prehrávame a nedarí sa nám, tak alebo preto, že sa neopierame o Božiu moc, ktorá nás v krste naplnila – alebo preto, že (ako sme povedali už minule) nebojujeme a už vopred sa vzdávame s onou výhovorkou, že „však sme len slabí a krehkí ľudia“...

Ak ale v Božej moci bojujeme a víťazíme nad sebou, nad hriechom, nad svetom, nad Diablom tým, že sa stávame aj prostredníctvom disciplíny stále slobodnejší a dokonalejší, potom je aj náš život preniknutý radosťou, pretože uspieť, zvíťaziť, prekonať sa, rásť do slobody aj do dokonalosti je božské – a preto plné blaženej a svätej radosti.

Podme si ju vychutnať!

DO PRAXE:

MOTIVUJTE SA! Nažhavujte sa! Naberajte v Bohu zakotvené *sebavedomie* dcér a synov samého Boha! *Lectio divina* je presne ten nástroj, ktorý na to potrebujete. *Anagogický* zmysel Pisma nás mocne motivuje Nebom a Božimi Darmi, nehovoriac o priamej skúsenosti Boha v kontemplácii!

VYCHUTNAJTE SI pocit úspešnosti a dokonalosti. Tento týždeň na svojom štýle života ešte nič nemeňte. Len si sadnite a pouvažujte, čo Vám ho kazí: *ráno neviem hneď vstať, cez deň sa občas posflakujem, márnim čas internetom a televíziou, otáľam a odsúvam veci na neskôr...* Potom skúste tento týždeň prežiť svoj bežný deň *dokonalejšie*, bez týchto kazov a potknutí sa! Sledujte: Aký je to pocit? Ako sa cítim, keď víťazím, keď som úspešný?